UN ARTICOL DE LEGE

ISAAC ASIMOV

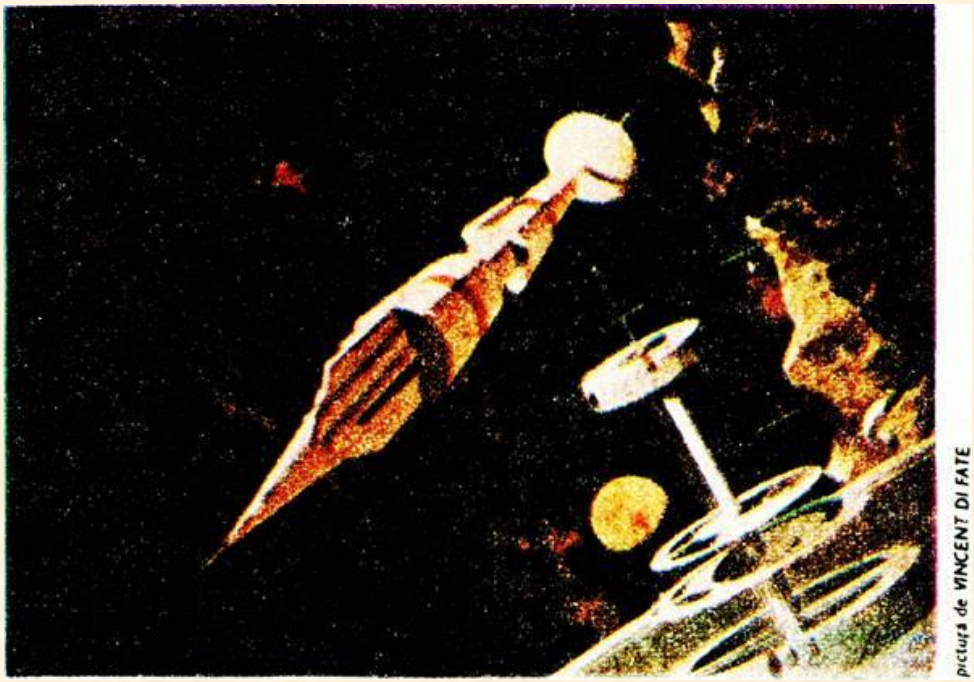

Se ştie că Montie Stein furase, printr-o frauda inteligentă, peste 100.000 de dolari. Se ştia, de asemenea, că el fusese prins la o zi după expirarea termenului de pedeapsă.

Dar felul în care a evitat arestarea în timpul acestui interval a fost ceea ce a determinat epocalul proces al statului New York împotriva lui Montgomery Harlow Stein, cu toate consecinţele lui. Proces care a introdus cea de-a patra dimensiune a legii.

Pentru că, vedeţi, după ce-a comis frauda, şi şi-a însuşit cele peste 100 de miare. Stein a intrat liniştit într-o maşină a timpului, pe care o poseda ilegal, fixîndu-şi controalele pentru şapte ani şi o zi în viitor.

Avocatul lui Stein a pus problema simplu. Ascunderea în timp nu e deosebită fundamental de ascunderea în spaţiu. Dacă forţele legii nu l-au descoperit pe Stein în intervalul de şapte ani, ăsta a fost ghinionul lor.

Procurorul districtului a scos în evidenţă că statutul prescripţiilor nu a

fost prevăzut să fie un joc între lege şi criminal, ci era o măsură îngăduitoare menită a-l proteja pe inculpat de teama, pe o perioadă indefinită, de a fi arestat. Pentru anumite infracţiuni, o anume perioadă de anxietate era considerată o ispăşire suficientă. Dar Stein, a insistat procurorul districtului, n-a cunoscut nici o perioadă de anxietate.

Avocatul lui Stein a rămas neclintit. Legea nu spunea nimic despre cît trebuie să dureze frica şi angoasa inculpatului. Ea stabilea doar o simplă limită de timp.

Procurorul districtual a declarat că Stein era cu şapte ani mai în vîrstă decît în momentul crimei şi deci a trăit în această perioadă.

Procurorul districtual a contestat depoziţia şi apărarea a depus certificatul de naştere a lui Stein. Se născuse în 2973, în momentul infracţiunii avea 31 de ani. Acum, în 3011, avea 38.

Procurorul districtual a strigat că nu avea din punct de vedere fiziologic 38 de ani, ci 31.

Apărarea a arătat cu răceală că o dată ce individul e declarat în deplinătatea facultăţilor sale mintale, recunoaşte numai vîrstă cronologică, ce poate fi obţinută prin scăderea datei naşterii din data prezentă.

Procurorul districtual, pierzîndu-şi răbdarea, a jurat că dacă Stein va fi achitat, jumătate din legi vor fi inutile.

— Atunci schimbaţi legile, a spus apărarea, pentru a lua în consideraţie călătoria în timp; dar pînă cînd se vor schimba legile, să fie aplicate aşa cum sînt scrise.

Judecătorului Neville Preston i-a fost necesară o săptămînă de reflecţie şi apoi şi-a prezentat decizia. A fost o cotitură în istoria justiţiei. E deci păcat, în situaţia asta, că unii l-au suspectat pe Judecătorul Preston de a fi fost influenţat în modul său de gîndire de impulsul irezistibil de a-şi formula decizia în felul în care a făcut-o.

Pentru că verdictul, definitiv, a fost:

„O nişă în timp îl salvează pe Stein”.

Traducerea Dan Bucur